

- Wil Jacobs Groen Als Een Service
- Ivo Heuts Beleidsmedewerker Provincie
- Bone Cleef, Gem. Berendrecht
- Ehan Geven, burger Raadslid PvdD.

Werksessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend :

Droger

Klimaatteffect :

Drogere bodems in de zomer

Gevolg :

Verandering hydrologie

Sector :

Natuur

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

- Waarden en kosten van groen inzichtelijk maken en kapitaliseren →
- Groen op keiloms zetten van gemeente (net als riolering)
- Waardenetwerk voor groen → vernieuwde methodiek om water vast te houden
- Herstel van grachten, kleinschalige landschapselementen
- Ontwikkeling → uitgangspunt alle verharding waterpasserend

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

overheid kaderstellend → markt uitvoerend.

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaattrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaattrend : Het wordt WARMER
Klimaat effect : ~~WARMERE~~ zones Extremer ~~worden~~ nemen toe
Gevolg : meer hitte stress en zonesmog
Sector : gezondheid

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerdere maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

bonen / groen
Schaduwdoeken
WATER ~ vijvers, fontein
Natuur (zwerf) baden

Bewustwordings campagnes ~ Kinderen ~~worden~~ als voorbeeld
voor ouders

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

Burgemeesters ook met kinderen

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaattrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaattrend : *WARMER*
Klimaat effect : *groei seizoen langer*
Gevolg : *allemaal.*
Sector : *voedsel & groen.*

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

- + nieuwe voedselketens ontwikkelen (lokaal)*
- + ADAPTIEF GROENBELEID → op de toekomst richten*
- + Streektuif t bereiden → diversifiëren in gewassen*
- + we gaan dan meer water gebruiken in landbouw/stadsgroen. ↪ kost cyclis.*

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

- Landbouw*
- overheid*
- universiteit wageningen*

Werksessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend : *het wordt warmer.*
 Klimaatteffect : *extremen nemen toe*
 Gevolg : *meer hitte stress en zomerwoeg*
 Sector : *landbouw / woonomgeving*

Maatregel

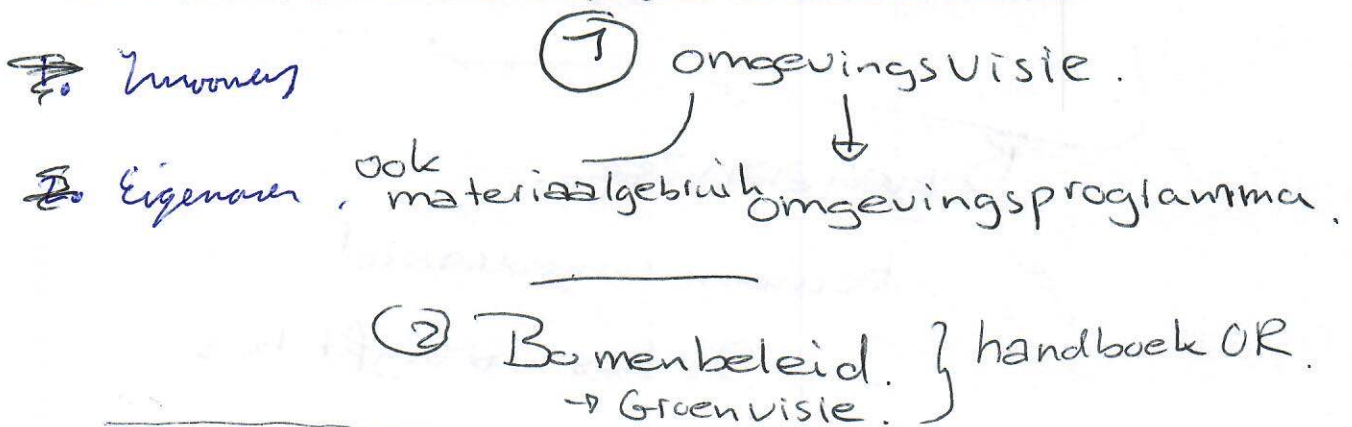
Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?
 Denk hierbij aan een of meerdere maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

1. *een gedrag ~~aanpak~~ aanpakken aan hitte.*
2. *vergroen woonomgeving.*

Bewustwording bij inwoners creëren. → verandering beeld

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

Gemeente → Faciliteren praktische zaken
Aannemer. zoals opruimen straatwerk.

Werksessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend : Natter

Klimaat-effect : toename rivierafvoer en grilliger.

Gevolg :

Sector : Water en ruimte.

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

Particulieren koppelen niet af omdat de pijn niet groot genoeg is.

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

Gemeente en woningbouwcorporatie samen
inwoners stimuleren voor onderhoudsvrij groen
via de burea
b.v. via verenigingen, creatieve acties,
s' nachts tegelwippen.

maak het zo makkelijk mogelijk,

Provinciaal aanpakken

Kernoverleggen

Koppel Route bij mijn Gezondheid aan lange termijn klimaatverandering.

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaattrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaattrend

: Het wordt warmer . Hittestress.

Klimaat effect

: Zachte winters, toename overlevingskansen exoten

Gevolg

: ^{hogere temp.} oppervlakte in de winter.

Sector

: water en ruimte

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

Enig aangemaakte is te doen. zodra het gezondheids schade oplevert dat is de grens.

Doen Natuur zijn werk laten doen door aandacht voor biodiversiteit. Dus niets invoeren maar laten ontstaan.
v.b. waterbuffer aanleggen → strooming, verbinding met ander water.

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

Aanleggen van de buffer of aanleg van groen moet in het ontwerp van begin af aan worden genomen.

Samenwerking van verantwoordelijkheid van bijv.

- Waterschap
- Gemeente
- aannemer.

* Omgevingswet is hierbij handig.

* Vertel wat je doet. Communiceer via storytelling. ↳ inspireren, verruim, stimuleren - motiveren
zorg dat er handelingsoptiek is!

Werksessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend : DROGE BODEMS IN DE ZOMER.
Klimaatteffect : TOEVAME VRAAG NAAR WATER.
Gevolg : BEDREIGING.
Sector : NATUUR, GEZONDHEID, LANDBOUW, RUIMTE

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

- * GEEN NIEUW DAK ZONDER GROEN OF PANEEL.
- * EERSTE AFWEGING WATERBERGING (Bij BINNENSTEDELIJK) -
↳ VOLG NATUURLIJKE WEG VAN HET WATER.
- * MULTIDISCIPLINAIRE AANULIEGEN => NAAR MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN.
- * MEER EXECUTIEKRACHT => DOEN, DOEN, DOEN!!

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

- * GEMEENSCHAP / GEMEENTE => OMGEVINGSWET
- * MARKTPARTIJEN BEVORDEREN VIA TARIFIERING

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend : *Warmer*
 Klimaat effect : *warmere zomers en toename meerdagse warme periodes*
 Gevolg : *toename behoefte aan koeling.*
 Sector : *gezondheid / energie / natuur (ontbreukt!)*

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerdere maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

80/20

① Bewaart wel ding door goede voorlichting hier
 ↓
 lopen op geleide loop ielonen
 ② * vergroenen bebouwde omgeving → temperatuur ↓
 * stenen in (voor)tuinen verbieden / belonen
 * onderhoudsvriendelijk
 * bomen behouden bij herontwikkeling locaties
 * groene daken
 * scholen, verzorgingshuizen, serieuze complexen vergroenen.

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

* *Stiessa (Buiten bereik) → files*
 * *lokaal: integraal + regionaal + €*
 - RES
 - gezondheid
 - welzijn
 - BOR
 * *minder vooruit meer openbare ruimte WC / gemeentek*
 * *omgevingswet veranderen.*

③ *Burgers Basis scholen Bedrijven*

*Overheden woningcorporaties
 ↳ volkshuizen woondorps → uise*

④ *Trend breed op D-5 klimaat.*

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend : *Natter*

Klimaat effect : *Meerdaagse natte periodes nemen toe.*

Gevolg : *toename rivierafvoer en grilliger.*

Sector : *Infrastructuur*

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

Boeren buffers, dam om percelen heen, er gebeurt te weinig mee.

Voor Valkenburg vasthouden in natuurgebieden?

(Nee, natuurgebieden willen geen gebiedsruwend water)

Hoe kunnen we ze overtuigen? → politieke druk

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

Natuurwensen zijn te ~~stabil~~ stabil.

Waterschap moet het regelen samen met landbouwsector.

Maatschappij moet het willen en er geld tegenover stellen.

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend : Droger

Klimaat effect : Extremen nemen toe.

Gevolg : Oogst schade.

Sector : Landbouw

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

Droger is niet direct een probleem: droge jaren zijn financieel niet de slechtste!

Water aanvoeren, druppel ~~aanvoeren~~ irrigatie, investering.

Raar dat we in rivieren delta hebben over water behorben.

We moeten water slimmer vasthouden

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

Werk sessie regionale klimaatadaptatie dialoog

In de bollenschema's staan klimaatrends, effecten en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de sectoren benoemd. Op dit blad kunt u aangeven hoe er volgens u moet worden omgegaan met de gevolgen.

Gebruik alstublieft 1 blad per gevolg. U mag zoveel formulieren gebruiken als u wilt.

Gevolg

Klimaatrend :

hitte + wateroverlast.

Klimaatteffect :

Gevolg :

Educatie inwoners & ondernemers

Sector :

Maatregel

Op welke wijze kunnen we het beste omgaan met dit gevolg?

Denk hierbij aan een of meerder maatregelen of een bepaalde mate van acceptatie. In dat laatste geval ook aangeven worden wat voor u acceptabel is.

*Realiseer een klimaatplein
voor het Roda JC Stadion.*

*Als tegenhanger van Retail Park..
Nennard.*

Verantwoordelijk voor de realisatie

En welke (beleids-)instrumenten kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.

2

Hoofd doelstelling

KSF

Middel

~~Normen~~

Normen

Gezondheid

Little

Dooght

Acties

Klimaatadaptatie

Beschikbaar

etc

Middel

Biodiversiteit

etc

tot

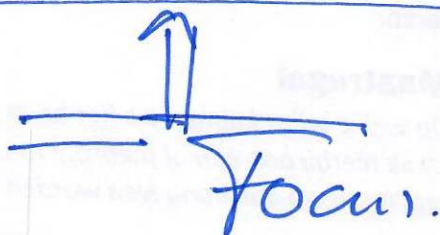
Doel

11-15

Criteria

Institutional Samenwerking

3 Efforts Richtten

4 Meerdere sporen

L. Beheer => Order, de juist dupe doc.

L. Transitie => Anvoemen -> begoten.

1 Werk methodiek => Meerdere partijen.

=> Aanuit. gebiedsvisie behoefte.

L. State gecheven => echte noodzaak.

L. Schuif.

L. Gezondheid

L. Eenzaamheid.